

**V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
V INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE**

**ЯКІСТЬ І БЕЗПЕКА
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
FOOD QUALITY
AND SAFETY**

**11-12 листопада
November 11-12**

2021

**ЗБІРНИК ТЕЗ
BOOK OF ABSTRACTS**

6. ЛЮМІНЕСЦЕНТНИЙ АНАЛІЗ ЯК ЕКСПРЕС-МЕТОД ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФАЛЬСИФІКАТУ КУПАЖОВАНИХ ОЛІЙ

О.В. Сема, к.х.н., асистент

І.М. Кобаса, д.х.н., професор

Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, м. Чернівці, Україна

Для одержання рослинних олій із заданими властивостями та збалансованим жирнокислотним складом із різним вмістом ω -3, ω -6 та ω -9 поліненасичених жирних кислот використовують купажування. Воно передбачає створення двох- або багатоконпонентних систем з натуральних рослинних олій методом змішування. Проте на практиці змішування різних видів олій часто зумовлене економічними міркуваннями (розбавлення або часткова заміна оливкової та соняшnikової більш дешевшими оліями – соєвою), а не необхідністю поліпшення їх споживних властивостей.

Люмінесцентні методи аналізу використовуються як тестові експрес-методи визначення безпечності та якості харчових продуктів, оскільки не вимагають дорогого обладнання та досвідченого високопрофесійного персоналу. Здатність більшості видів олій до люмінесценції дозволяє здійснювати експрес-аналізи їх якості, складу та можливої фальсифікації.

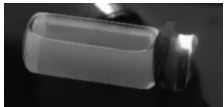
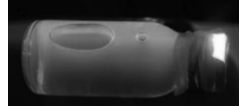
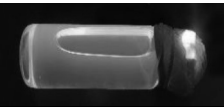

Люмінесцентний аналіз проводили за допомогою люмінескопа марки «Оріон», у якому використовується УФ-випромінювання ($\lambda=360-365$ нм). Натуральні олії мають специфічну люмінесценцію: соняшnikова блакитного кольору з жовто-зеленим відтінком, лляна – блідо-блакитного кольору, оливкова і макова – ясного синього кольору.

Результати люмінесцентного світіння найуживаніших рослинних олій подані в табл. 2.

Таблиця 1 – Фізико-хімічні та органолептичні характеристики рослинних олій, що використані для купажування

Показник	Олії		
	Соняшникова	Соева	Оливкова
Прозорість	Легке помутніння над незначним осадом		
Смак та запах	Притаманні олії соняшниковій, без стороннього присмаку і запаху	Притаманні олії соєвій, без стороннього присмаку і запаху	Притаманні олії оливковій, без стороннього присмаку і запаху
Кислотне число, мг КОН/г	1,4	0,7	1,1
Йодне число, % I ₂	139,8	131,4	97,5
Пероксидне число, ½ О ммоль/кг	4,7	5,0	2,5

Таблиця 2 - Показники люмінесценції рослинних олій

Вид олії	Колір люмінесценції	
Соняшникова	Блакитний з жовтим відтінком	
Оливкова	Жовто-червоний	
Соева	Насичений жовтий	
Купаж №1 Соняшникова+оливкова	Блакитний із сірим відтінком	
Купаж №2 Соева+оливкова	Світло-жовтий	

Згідно з результатами аналізу, досліджувані зразки олій мають характерний для свого типу колір світіння, що є доказом відсутності фальсифікатів.

Отже, досліджувані показники обраних олій відповідають вимогам діючих нормативних документів (ДСТУ 4536:2006 «Олії купажовані»).